

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА КАФЕДРІ ФАРМАКОГНОЗІЇ, ФАРМАКОЛОГІЇ ТА БОТАНІКИ	141
С.Д. Тржецинський, В.І.Мозуль	
ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	142
В.І. Троян	
УКРАЇНОЦЕНТРИЗМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА ПОБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.....	143
О.Д. Турган	
ФУНКЦІЇ ТА СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗ ДАНИХ.....	145
Н.С. Тюркеджи, А.Ю. Толочко	
ПЕРСОНАЛІЗОВАНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ – ПОТРЕБА ВОЄННОГО СТАНУ	148
О.В. Усачова, Є.А. Сіліна, Н.В. Воробйова	
НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ (З ДОСВІДУ РОБОТИ КАФЕДРИ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДМФУ)	149
І.Г. Утюж, Д.П. Сепетий, С.А. Козиряцька	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІОЛОГІЧНА ХІМІЯ» У СТУДЕНТІВ ІІ КУРСУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 227 «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ».....	151
Є.Р. Федотов, Є.К. Михальченко, О.Ю. Черчесова	
ДОСВІД КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ У ВИКЛАДАННІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	152
М.С. Щербаков	
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ФТИЗИАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	154
Р.М. Ясінський	

Література

1. Толочко А., Тюркеджи Н. Імперативи розвитку наукової бібліотеки ЗДМУ: реалії та можливості. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., м. Харків, 18-19 листопада 2021 р. Харків : ХДАК, 2021. С. 146-148.
2. Толочко А. Ю., Тюркеджи Н. С. Використання інформаційних комунікацій в діяльності НБ ЗДМУ: можливості та виклики. Використання інструментів веб-технологій як основа розширення бібліотечних он-лайн послуг у формуванні сучасного іміджу бібліотеки : матеріали наук.-практ. Інтернет-конф.- (Ужгород, 18-25 черв. 2019.) ; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т» , Наук. Б-ка. Ужгород, 2019. С. 1-7.
3. Сівова Т. Ю. Міжнародне наукове співробітництво України: періодичні видання НАН України в світових наукометричних базах. Наука та інновації. 2020. Т. 16, № 3. С. 15-26.
4. Горальчук А. Б., Омельченко С. Б. Наукометричні бази в інформаційно-бібліотечному забезпеченні проведення сучасних наукових досліджень. Бібліотека у призмі веб-технологій: традиційні та модерні послуги й очікування користувача : всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 26-30 жовт. 2020 р. : [матеріали] / редкол. : О. І. Черевко та ін. Харків : ХДУХТ, 2020. С. 41-46.
5. Наукометричні показники оцінювання результативності досліджень наукових установ і закладів освіти / В. Ю. Биков та ін. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. № 6. С. 289-312.

ПЕРСОНАЛІЗОВАНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ – ПОТРЕБА ВОЕННОГО СТАНУ

О.В. Усачова, Є.А. Сіліна, Н.В. Воробйова

Актуальність теми зумовлена проблемами організації якісного навчання студентів-медиків під час війни на кафедри дитячих інфекційних хвороб.

Мета – поділитись досвідом вирішення проблеми персоналізованого підхода при організації дистанційної форми навчання в медичному університеті в умовах воєнного стану.

Основна частина. Керуючись положенням, яке регламентує, що навчальний заклад сам вирішує, як запроваджувати, контролювати та переглядати політику забезпечення якості надання освітніх послуг, розробляє програми, положення, включає відповідні позиції до документів різного рівня, в ЗДМФУ в умовах карантину та в подальшому – «Воєнного стану» було запропоновано ректоратом та Вченою радою університету тактика проведення дистанційного навчання студентів та майбутніх фахівців, як на теоретичних так і клінічних кафедрах. Дистанційне навчання – одна з форм взаємодії між тим, хто навчається і тим, хто навчає з використанням інформаційних технологій (ІТ): спеціально підібрані і оптимізовані під студентів комп'ютерні програми.

В перші дні запровадження дистанційної форми навчання на електронній сторінці кафедри дитячих інфекційних хвороб був створений інформаційний контент, у якому розміщена за курсами та факультетами наступна інформація: інструкція для студентів про організацію ДН з циклу «Дитячі інфекційні хвороби», тематичні плани практичних та самостійних занять, методичні матеріали до кожного заняття, теми рефератів для інтернів, перелік ситуаційних задач та диференційних таблиць для студентів 6-го курсу.

З використанням платформи Teams було проведено по 5 он-лайн лекцій для студентів 5-го курсу кожного факультету. З метою встановлення зворотного зв'язку із студентами, що прослуховують лекції, у гугл-формах були створені запитання, які озвучені під час лекції. Перевірка відповідей дала змогу лекторові оцінити як присутність студентів, так і ефективність подання матеріалу.

Кожен викладач згідно розкладу занять у «Офіс 365» створює групи студентів, які проходили навчання на кафедрі під «Воєнного стану». Під час ДН студенти займаються самостійно за розробленою програмою, ознайомлюються із методичними матеріалами до заняття, проводять консультації з викладачем в онлайн-чаті, а також дивляться лекції у відеозаписі, проходять інтерактивні тести, обмінюються файлами з тьютором, спілкуються з одногрупниками в чатах. Таке навчання дозволяє повністю зануритися в освітнє середовище. В кінці кожного заняття відбувається тестування знань студентів в он-лайн формі.

Важливим є те, що кафедра дитячих інфекційних хвороб, є клінічною кафедрою на якій вкрай важливим є оволодіння практичними навичками студентами щодо обстеження, лікування та профілактики інфекційних захворювань у дітей. При цьому, студенти 5-го курсу, які проходять навчання в дистанційній формі, не мають такої можливості. З метою наближення до відповідних умов ми розмістили на електронній сторінці кафедри «легенди до написання історії хвороби», які містять не лише опис анамнезу, основних клінічних проявів, даних додаткових обстежень хворих, але й візуальні (фотоматеріали клінічних ознак та даних лабораторних досліджень) дані до кожного випадку. Саме цей розділ роботи студентів є важливим при їх оцінюванні.

Дистанційне навчання он-лайн не повинно вселяти в своїх учнів почуття роз'єднаності, самотності або ізоляції, навпаки, в процесі його створюється атмосфера присутності, співпраці і кооперації, реалізуються способи тісного контакту студентів з викладачами і однокурсниками, практично за аналогічною схемою, що використовується і під час очного навчання. Взаємодія студентів і викладача в системі ДН передбачає обмін повідомленнями шляхом їх взаємної розсилки за адресами кореспондентів через комп'ютерні мережі.

Дистанційне навчання на циклі «дитячі інфекційні хвороби» закінчується складанням студентами кінцевого тестового контролю. Для цього силами співробітників кафедри було створено інтерактивну форму із тестовими завданнями. З метою уникнення недоброчесного виконання студентами цього завдання кожній групі посилення на тести відкривають лише на останньому занятті та на фіксований час (з розрахунку – одна хвилина на тест).

Висновки. 1. Сучасні інтернет-технології можуть бути успішно використані для організації дистанційного навчання студентів медичних ВУЗів.

2. Часткове подолання неможливості відпрацювання практичних навичок в таких умовах можливо через певні клінічні завдання із фото та відеоматеріалами.

НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ (З ДОСВІДУ РОБОТИ КАФЕДРИ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДМФУ)

І.Г. Утюж, завідувач кафедри суспільних дисциплін, доктор філософських наук, професор,
Д.П. Сепетий, доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін, С.А. Козиряцька,
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри суспільних дисциплін

Вже декілька років поспіль основним пріоритетом нашого університету є вдосконалення викладання та навчання, особливо в контексті становлення європейського простору вищої освіти в Україні. Вибудовування навчального процесу у світлі нової парадигми дає можливість підвищити авторитет дисциплін філософського і соціогуманітарного спрямування в системі вищої медичної освіти, адже основними принципами «європейськості» є студентоцентроване навчання, навчання, яке базується на результаті, а також розвиток компетентностей студентів і прагнення до досконалості.

Таким чином, у нашому університеті формується культура, у якій роботі кафедр філософського і соціогуманітарного спрямування надається особливого значення, оскільки ми стаємо частиною університетської команди, яка створює середовище, де формуються смисли, а також викристалізовується розуміння того, що вища освіта має слугувати людству і планеті заради їх процвітання, тому визначається її основоположна мета – сформулювати вільних і відповідальних людей. Вища освіта сьогодні має відповідати на сучасні виклики: політичні (авторитаризм, популізм, війна); економічні (digital capitalism (цифровий капіталізм), data economy (економіка даних)); соціальні (міграція, сім'я, інклюзія, соціальне згуртування, доступ до освіти); екологічні (кліматичні зміни, забруднення, вичерпання ресурсів, винищення лісів) тощо, тому ключовими навичками, на розвиток яких має бути зорієнтований університет / освітні програми та послуги, є такі: «м'які навички»; цифрові та технологічні навички; інтелектуальні навички (мислення, осмисленість, brainpower (інтелект, сила розуму)); соціально-емоційні навички (сердечність, «навички людяності»); навички